

Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartneribruget - Basisbudget

Beløb 1000 kr.	Regnskab 2010	Budget 2011 (senest indsendte budget)	Budget 2012	Relativ fordeling af C i %	Ændring B => C 100*(C-B)/B
Note	A	B	C	D	E

INDTÆGTER:

Overført fra forrige år	1.080	603	541		-10,3
Promillemidler	7.200	7.200	7.200		0,0
CO ₂ -midler	0	0	0		-
1 Særbevilling og anden indtægt	73	0	0		-
Renter	22	25	25		0,0
Tilskud til fondsadministration	268	268	268		0,0
I. Indtægter i alt	8.643	8.096	8.034		-0,8

UDGIFTER:

2 Promillemidler - fordelt på formål

Afsætningsfremme i alt	817	1.435	940	12,3	-34,5
Forskning og forsøg i alt	3.772	3.792	4.105	53,8	8,3
Produktudvikling i alt	0	0	0	0,0	-
Rådgivning i alt	0	0	0	0,0	-
Uddannelse i alt	0	0	0	0,0	-
Sygdomsforebyggelse i alt	0	0	0	0,0	-
Sygdomsbekæmpelse i alt	0	0	0	0,0	-
Dyrevelfærd i alt	0	0	0	0,0	-
Kontrol i alt	0	0	0	0,0	-
Særlige foranstaltninger	0	0	0	0,0	-
Medfinansiering af initiativer under EU prg.	3.040	2.105	2.580	33,8	22,6
II. Udgifter til formål i alt	7.629	7.332	7.625	100,0	4,0

3 CO₂- midler fordelt på formål

Afsætningsfremme i alt	0	0	0	100,0	-
Forskning og forsøg i alt	0	0	0	0,0	-
Produktudvikling i alt	0	0	0	0,0	-
Rådgivning i alt	0	0	0	0,0	-
Uddannelse i alt	0	0	0	0,0	-
Sygdomsforebyggelse i alt	0	0	0	0,0	-
Sygdomsbekæmpelse i alt	0	0	0	0,0	-
Dyrevelfærd i alt	0	0	0	0,0	-
Kontrol i alt	0	0	0	0,0	-
Særlige foranstaltninger	0	0	0	0,0	-
Medfinansiering af initiativer under EU prg.	0	0	0	0,0	-
III. Udgifter til formål i alt	0	0	0	100,0	-

Fondsadministration

Generel fondsadministration	268	268	268		0,0
Revisionsudgifter	33	40	40		0,0
Effektvurdering	0	25	25		0,0
4 Bestyrelses honorar	0	0	0		-
IV. Administration i alt	301	333	333		0,0

V. Udgifter i alt	7.930	7.665	7.958		3,8
--------------------------	--------------	--------------	--------------	--	------------

Overførsel til næste år	713	431	76		
Overførsel til næste år i pct. af årets udgift	8,99	5,62	0,95		

	Regnskab 2010	Budget 2011 (senest indsendte budget)	Budget 2012	Relativ fordeling af C i %	Ændring B => C 100*(C-B)/B
Note	A	B	C	D	E

5 Supplerende oplysninger:

Samlet tilskud fordelt på tilskudsmodtagere

Promillemidler:

Gartnerirådgivningen	3.082	3.000	1.300	17,0	-56,7
Brancheudvalget for Frugt og Grønt	1.695	1.215	3.191	41,8	162,6
Gartneribrugets Afsætningsudvalg	667	710	740	9,7	4,2
Agro Tech	0	0	625	8,2	-
Grøn Plantebeskyttelse ApS	500	500	600	7,9	20,0
Danske Planteskoler	400	200	430	5,6	115,0
Økologisk Landsforening	258	250	250	3,3	0,0
Århus Universitet	627	532	289	3,8	-45,7
Forskningsforeningen	150	100	200	2,6	100,0
Danske Prydplanter	0	625	0	0,0	-100,0
Dansk Campignondyrkerforening	200	200	0	0,0	-100,0
Københavns Universitet	50	0	0	0,0	-

VI. I alt	7.629	7.332	7.625	100,0	4,0
------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	------------

Samlet tilskud fordelt på tilskudsmodtagere

CO₂ - midler:

Danske Prydplanter	0	0	0	0,0	-
Gartnerirådgivningen	0	0	0	0,0	-
Gartnerernes fjernvarmeselskaber	0	0	0	0,0	-
Gartneribrugets Afsætningsudvalg	0	0	0	0,0	-
Dansk Gartneri	0	0	0	0,0	-

VII. I alt	0	0	0	100,0	-
-------------------	----------	----------	----------	--------------	----------

Noter til punkterne I - V

Supplerende oplysninger - Basisbudget

Beløb i 1000 kr	Regnskab 2010	Budget 2011 (senest indsendte budget)	Budget 2012	Specifikation af anvendt statsstøtteregele
-----------------	---------------	--	-------------	--

VIII. Aktiviteter fordelt på tilskudsmodtagere

Promillemidler

Brancheudvalget for Frugt og Grønt i alt	1.695	1.215	3.191
---	--------------	--------------	--------------

Forskning og forsøg

1. Frugt og grønt 8 aktiviteter med fokus på produktionsopt.	0	0	1.525	\$ 11
2. Sortsafprøvning i frugt, bær og grønsager	0	0	1.306	\$ 11
3. Udvikling af IPM strategier til frilandsgrønsagsdyrkning	60	60	60	\$ 11
4. Reduktion af ergonomiske belastninger ved manuel høst af frilandsgrønsager	0	0	250	\$ 11
5. Reduktion af næringsstof- og pesticidforbruget i produkt af spiseløg: Resistente sorter	0	0	50	\$ 11
Calcium-forbedring fasthed og revnedannelse	35	0	0	

I alt Forskning og forsøg	95	60	3.191
----------------------------------	-----------	-----------	--------------

Medfinansiering af initiativer under EU programmer

Miljøvenlig produktion	1.600	1.155	0
------------------------	-------	-------	---

I alt medfinansiering af initiativer under EU programmer	1.600	1.155	0
---	--------------	--------------	----------

Gartnerirådgivningen	3.082	3.000	1.300
-----------------------------	--------------	--------------	--------------

Medfinansiering af initiativer under EU programmer

6. Nye metoder til nedsættelse af CO ₂ emissionen fra væksthusegartnerierhvervet	232	0	250
7. Udvikling af en langsigtet strategi for reduktion af pesticidbelastningen og indholdet af pesticidrester	0	0	1.050

I alt medfinansiering af initiativer under EU programmer	232	0	1.300
---	------------	----------	--------------

Forskning og forsøg

Udvikling af en langsigtet strategi for reduktion af pesticidbelastningen og indholdet af pesticidrester	2.100	2.100	0
Det energiproducerende væksthuse	750	650	0
Nye metoder til nedsættelse af CO ₂ emissionen fra væksthusegartnerierhvervet	0	250	0

I alt Forskning og forsøg	2.850	3.000	0
----------------------------------	--------------	--------------	----------

Gartneribudgetets Afsætningsudvalg i alt	667	710	740
---	------------	------------	------------

Afsætningsfremme

8. Markedsføringskampagne/projektadministrator	667	710	740	Ej statsstøtte
--	-----	-----	-----	----------------

I alt Afsætningsfremme	667	710	740
-------------------------------	------------	------------	------------

Agro Tech	0	0	625
------------------	----------	----------	------------

Forskning og forsøg

9. Det energiproducerende væksthus

Nye metoder til nedsættelse af CO₂ emissionen 0 0 625 § 11

I alt Forskning og forsøg 0 0 625

Grøn Plantebeskyttelse ApS i alt 500 500 600

Medfinansiering af initiativer under EU programmer

10. Optimeret anvendelse af gødning, pesticider og energi i frugtavl og gartnerbruget

0 0 600

Ny teknologi og metoder som kan erstatte eller supplere kemisk plantebeskyttelse 500 500 0

I alt medfinansiering af initiativer under EU programmer 500 500 600

Danske Planteskoler i alt 400 200 430

Medfinansiering af initiativer under EU programmer

11. Grøn skov- og prydblanteproduktion

0 0 430

Nye miljøvenlige dyrkningsmetoder i planteskoledrift 400 200 0

I alt medfinansiering af initiativer under EU programmer 400 200 430

Økologisk Landsforening i alt 258 250 250

Medfinansiering af initiativer under EU programmer

12. Udvikling af fundament for økologisk prod. F/G

0 250 250

Demo af basisstoffer, lavrisikostoffer og biologiske midler til økologisk frugtproduktion 258 0 0

I alt medfinansiering af initiativer under EU programmer 258 250 250

Århus universitet 627 532 289

Forskning og forsøg

13. Nye sorter til surkirsebærravl

0 0 189 § 11

14. Plantehoteller, optimerede forhold for salgplanter

100 100 100 § 11

Biofumigation, biologisk bekæmpelse af nematoder m.v. 230 230 0

Varmtvandsbehandling, forbedret rodvækst, prydblanteproduktion 200 100 0

Forbedret produktkvalitet i solbær 97 102 0

I alt Forskning og forsøg 627 532 289

Forskningsforeningen Frugt, Grønt og Kartoffler i alt 150 100 200

Afsætningsfremme

15. 6 om dagen mere frugt og grønt til forbrugerne

0 0 200 Ej statsstøtte

Viderefærdig af frugt og grøntsager 150 100 0

I alt Afsætningsfremme 150 100 200

Danske Prydblanteproduktion 0 625 0

Afsætningsfremme

Anvendelse af planter i nutidens boliger	0	625	0
I alt Afsætningsfremme	0	625	0

Dansk Champignondyrkerforening	200	200	0
---------------------------------------	------------	------------	----------

Forskning og forsøg

Champignons effekt på sundhed og sygdomsforebyggelse	200	200	0
I alt Forskning og forsøg	200	200	0

Københavns universitet	50	0	0
-------------------------------	-----------	----------	----------

Medfinansiering af initiativer under EU programmer

Sortimentsudvalg planteskoletræer	50	0	0
I alt medfinansiering af initiativer under EU programmer	50	0	0

<i>Beløb i 1000 kr</i>	<i>Regnskab 2010</i>	<i>Budget 2011</i>	<i>Budget 2012</i>	<i>Specifikation af anvendt statsstøtterege</i>
------------------------	----------------------	--------------------	--------------------	---

VII. Aktiviteter fordelt på tilskudsmodtagere (fortsat)
CO2- midler

Promilleafgiftsfonden for frugtavlen og gartnerbruget.

Projektbeskrivelser budget 2012

Nr. 1 Frugt og grønt – 8 aktiviteter med fokus på produktionsoptimering.

Projektet er en fortsættelse og udvidelse af et fondsfinansieret projekt, der er gennemført i 2011 for 3 af de 8 delprojekter.

Projektets aktiviteter sigter mod at nedsætte pesticidforbruget, forbedre arbejdsmiljøet, minimere skadedyrsangreb, hvor alt sigter mod bedre udbytte hos avlerne.

Der er tale om et demonstrationsprojekt, hvor aktiviteterne i væsentlighed placeres hos etablerede avlere. Resultaterne opnås gennem indhentning af viden (møder, litteraturstudier og rejser), forskning og forsøg og afprøvninger.

Projektet består af 8 forskellige delprojekter/aktiviteter:

1. **Reduktion af pesticidrester i kernefrugt.**
2. **Optimering af brug af beslutningsstøttesystemet RIMpro.**
3. **Maskinbeskæring.**
4. **Mekanisk frugtudynding.**
5. **Undersøgelse af ringduens yngleperiode.**
6. **Afprøvning af et webbaseret monitoringsudstyr på lagre af frugt og grønt.**
7. **Udvikling af metoder til bekæmpelse af nematoder i frilandsgrønsager.**
8. **Økologisk produktion af grønsager ved lav tilgængelighed af næringsstoffer.**

Projektet vurderes at henhøre under § 11.

Nr. 2 Sortsafprøvning i frugt, bær og grønsager.

Sortsafprøvning af frugt og grønt har typisk været udført dels af Statens Planteavlsvforsøg, senere Danmarks Jordbrugs-Forskning, nu Aarhus Universitet, Institut for Fødevarer. Universiteterne bevæger sig stadigt længere væk fra den praksisnære forskning, som er af primær interesse for producenterne, herunder sortsafprøvninger. Der er derfor brug for at nytænke området. Projektet vil videreføre denne disciplin, i tæt samarbejde med producenterne.

Projektet vil afprøve sorter af frugt og grønt, med fokus på artsspecifikke kvalitetsegenskaber og udbyttepotentialer, ved såvel konventionel dyrkning som økologisk.

Projektet har til formål at udvikle en ny model for undersøgelse/afprøvning af sorter, hvor forsøgene er placeret hos producenterne. Det vil give producenterne bedre mulighed for at vælge de bedste sorter, til netop den lokale jordtype og produktionsform, og dermed hjælpe med at sikre en rentabel produktion.

Projektet gennemføres i samarbejde med producenter, frøfirmaer, planteleverandører og konsulenter.

Der arbejdes med 8 dele i projektet:

1. **Kirsebær**
2. **Solbær**
3. **Blommer,**
4. **Jordbær**
5. **Gulerødder**
6. **Blomkål.**

Projektet vurderes at henhøre under § 11.

Nr. 3 Udvikling af IPM strategier til frilandsgrønsagsdyrkning.

Projektet er en del af et stort forskningsprojekt under Innovationsordningen med et budget på 6.000.000 kr., der gennemføres på Århus Universitet i perioden 2010-2012.

Indenfor integreret plantebeskyttelse (IPM) kombineres forskellige kemiske, biologiske og kulturtekniske metoder, til at bekæmpe og forebygge skadegørere i en samlet strategi, som overordnet har til hensigt at reducere, anvendelsen af pesticider mest muligt, med hensyntagen til gartnerens dyrkningssikkerhed. Generelt er anvendelsen af IPM i dansk planteproduktion begrænset, men i kraft af de seneste års fokus på miljø- og sundhedsproblemer, har IPM fået fornyet opmærksomhed.

Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartnerbruget.

Projektbeskrivelser budget 2012

Praktisk implementering af IPM omfatter som oftest samordning af tiltag mod en enkelt skadevoldergruppe, f.eks. ved anvendelse af såvel biologisk som kemisk bekæmpelse overfor skadedyr – eksempelvis brug af biologisk bekæmpelse mod ét skadedyr og brug af selektive, nyttedyrskånsomme pesticider overfor andre arter af skadedyr.

Gennem samarbejde på tværs af traditionelle fagdiscipliner, udvikles IPM-strategier til forebyggelse og bekæmpelse af sygdomme, skadedyr og ukrudt i frilandsgrønsager, med inddragelse af forskellige plantebeskyttelsesmetoder. Løg og salat er modelafgrøder for pesticidintensive kulturer, med anvendelse især rettet mod bladlus, løgfluer, bladskimmel, gråskimmel og frø- og rodukrudt. Skadedyr: Flere kommercielt tilgængelige jordlevende nyttedyr screenes med henblik på vurdering af potentialet overfor løgfluer. Biologisk bekæmpelse af bladlus i salat baseres på blomsterbælter og nytte-dyrsudsætninger. Sygdomme: Flere kommercielt tilgængelige mikroorganismer screenes for virkning overfor salat-skimmel. Mulighederne for systemisk induktion af planteforsvar overfor salatskimmel via plantegavnige mikroorganismen undersøges. Ukrudt: Plantegavnige mikroorganismer kan fremme udplantningsplanternes robusthed overfor fysisk ukrudtsbekæmpelse, hvilket undersøges i forbindelse med behandlingstidspunkter og intensiteter af flere fysiske metoder, enkeltvis og i kombination. IPM: Lovende alternativer overfor sygdomme, skadedyr og ukrudt indarbejdes i IPM-strategier, der afprøves under markforhold, hvor der testes flere niveauer af reduceret pesticidanvendelse i kombination med disse alternativer. De høstede afgrøder analyseres for pesticidrester. Projektet muliggør en realistisk praksisnær vurdering af alternative plantebeskyttelsesmetoder i frilandsgrønsager. Effektive alternativer vil relativt hurtigt kunne implementeres i praksis.

Projektet vurderes at henhøre under § 11.

Nr. 4 Reduktion af ergonomiske belastninger ved manuel høst af frilandsgrønsager.

Arbejdstilsynet har ved høst af kål konstateret, at der er en række arbejdsmiljømæssige udfordringer i forbindelse med det ergonomiske arbejdsmiljø for de ansatte. De har bl.a. konstateret problemer omkring EGA, kraftig og langvarig foroverbøjning af overkroppen, belastninger af hånd og håndled, fastlåste og asymmetriske arbejdsstillinger, arbejde med løftede arme samt lange rækkeafstande. Problemstillinger, som der på forskellig vis må rettes op på, for at undgå eventuelle fremtidige påbud.

Det er projektets formål:

- at udvikle og afprøve lavteknologiske tiltag, som er arbejdsbesparende, og samtidig helt fjerner eller forbedrer de mest krævende arbejdsbelastninger ved høst af frilandsgrønsager som kål, broccoli, salater og bladselleri.
- at initiere udvikling i mere højteknologiske løsninger, som ændrer arbejdsprocesserne, og på sigt helt eller delvist vil kunne fjerne det manuelle arbejde ved indhøstning af diverse frilandsgrønsager.
- at afprøve organisatoriske og arbejdsmæssige ændringer, som afhjælper generne ved at udføre et ensidigt gentaget arbejde over et længere tidsrum.

Projektet vurderes at henhøre under § 11.

Nr. 5 Reduktion af næringsstof- og pesticidforbruget i produktionen af spiseløg: resistente sorter.

Ved produktionen af løg er det vigtigt at kende sorterens egnethed til dyrkning på forskellige jordtyper, deres modtagelighed over for forskellige svampesygdomme og skadedyr, tidligheden, samt lagerfastheden. Valget af sorter er derfor afhængig af, at de væsentligste forhold omkring dyrkningsværdien er veldokumenterede. Det er med til at øge dyrkningssikkerheden og dermed rentabiliteten i produktionen.

Formålet er at sammenligne dyrkningsværdien af nye modstandsdygtige sorter af spiseløg, som tillige er lagerfaste. Ved at optimere sortsvalg og vælge resistente sorter med lang holdbarhedsevne vil udbytte og kvalitet kunne maksimeres samtidig med at forbruget af pesticider vil kunne reduceres, til gavn for miljøet

I de senere år er der udviklet nye sorter af løg, som er resistente overfor løgskimmel. Angreb af løgskimmel kan give store udbyttetab i løg som følge af for tidlig nedvisning af planterne. I sorter der ikke er resistente er det nødvendigt at sprøjte med fungicider. Bekæmpelsen skal være forebyggende og ofte er det nødvendigt at sprøjte op til 10 gange i en sæson. Kan man undlade at sprøjte mod løgskimmel vil pesticidforbruget kunne nedsættes betragteligt.

Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartnerbruget.

Projektbeskrivelser budget 2012

At forbedre arbejdsmiljøet i væksthuse omkring anvendelsen af pesticider.

Forbedring af arbejdsmiljøet i væksthushproduktionen:

Arbejdet med at finde og få godkendt plantebeskyttelsesmidler, der kan supplere eller erstatte midler, der er mistænkt for at have hormonforstyrrende effekter, fortsætter. Det drejer sig om en række vækstregulerings- og svampemidler, der anvendes i potteplanteproduktionen, samt om midler til meldugbekæmpelse i agurkeproduktionen.

Der skal også arbejdes med at finde nye midler, der kan erstatte- og eller supplere allerede godkendte midler med aftagende effekt, hvor det er nødvendigt at øge antallet af behandlinger for at få bekæmpet skadegøreren. Det drejer sig bl.a. om midler til bekæmpelse af trips.

Arbejdet skal udføres i samarbejde med relevante firmaer bl.a. ved at bakke op om samt støtte nye ansøgninger. Desuden skal der, hvor det er relevant indsendes ansøgninger om godkendelser til 'mindre anvendelser'. Ved behov iværksættes forsøg på Flakkebjerg forsøgsstation samt søges om forsøgstilladelser til afprøvning af nye midler hos producenterne.

Forsøg:

Der er planen at udføre strategi- og selektivtetsafprøvninger, der har til formål at finde nye midler/strategier, der kan erstatte eller supplere eksisterende midler/strategier. Der kan være tale om at finde erstatninger for midler, der pga. miljø- og sundhedsmæssige problemer er blevet forbudt eller forventes forbudt/trukket tilbage i nær fremtid. Der kan være tale om midler, der skal være med til at forebygge resistensdannelse eller midler med bedre miljøprofiler end dem, der er på markedet. Der kan også være tale om skadedyrsmidler, der har en mere specifik virkning, og dermed skåner flere af nyttedyrene.

Plantebeskyttelsesmidler til økologisk produktion:

Der er et stort behov for, at de økologiske producenter har adgang til nødvendige plantebeskyttelsesmidler. Specielt i de flerårige kulturer som f.eks. æbler er der problemer med en række skadevoldere. Det påvirker såvel udbytte som kvalitet.

Problemet med at få godkendt midler til den økologiske produktion i Danmark er, at arealerne er små, og dermed er det potentielle salg for lille til at få dækket godkendelsesomkostningerne. Den viden om godkendelsesprocedurer og det netværk til firmaer og myndigheder som Grøn Plantebeskyttelse har, skal i samarbejde med de økologiske producenter og konsulenter bruges til at fremskaffe data og afdække mulighederne for at få godkendt og markedsført nye midler i Danmark. Arbejdet skal foregå i samarbejde med de firmaer, der skal repræsentere/markedsføre midlerne i Danmark. Der skal fortsat arbejdes med midlerne/aktivstofferne Spruzit Neu, kaliumbicarbonat, spinosad, feromoner, Serenade ASO, parafinolie, kalisæbe, gærsvampe, NeemAzal og Enzicur og Capex.

Ansøgninger til godkendelse af mindre anvendelser:

På baggrund af ønsker/behov fra erhvervets sektorer og fagkonsulenterne indsamles og bearbejdes data til brug ved indsendelse af ansøgninger til 'mindre anvendelser' med henblik på at få godkendt nye midler. Det drejer sig om nye midler og/eller nye anvendelsesområder, der skal erstatte og/eller supplere midler, der er godkendt.

Projektet er støttet af midler under landdistriktsprogrammet.

Nr. 8 Markedsføringskampagne/projektkoordinator.

Med baggrund i den tidligere og nuværende succes samt uændret potentiale er der udarbejdet et treårigt projekt på 16,5 mio. kr., hvortil der er søgt og bevilget medfinansiering af fællesskabsmidler på 50 %. Projektet tager udgangspunkt i de aktiviteter, som vurderes at have haft den største gennemslagskraft i det tidligere medfinansierede treårige og afsluttede projekt.

Der er tale om generisk markedsføring rettet mod folkesundhed. En øgning vil medføre et større markedspotentiale for alle producenter globalt set, herunder også økologi.

Det er projektkoordinatorens rolle at sørge for gennemførelsen af de overordnede fastlagte indsatsområder, koordinering til alle interne og eksterne samarbejdspartnere og interessenter samt formidling af programmets resultater. Projektkoordinatorens rolle vil ligeledes være at skabe og udvikle samarbejdsrelationer med detailhandlen, madskribenter, pressen mfl. således at budskaberne understøttes fra så mange sider som muligt.

Det underliggende projekt handler om markedsføring af frisk frugt og grønt med særlig fokus på kvinder og børnefamilier, da kvinderne i største grad har ansvaret for hvad hele familien spiser. Alle aktiviteterne under projektet "Frugt og

Promilleafgiftsfonden for frugtavlen og gartneribruget.

Projektbeskrivelser budget 2012

grønt – sæson for god smag ” tager udgangspunkt i sæsonens produkter. Hovedelementerne er udgivelse af magasinet ”sæson” i samarbejde med så mange detailhandelskæder som muligt samt opdatering, vedligeholdelse af hjemmesiden ”sæsonforgodsmag.dk”, herunder optimering af tilstedeværelse på Internettet via Google og bannerannonceringer samt in-store aktiviteter og frugtfest.

Magasinet Sæson tilpasses de kæder, som er interesserede i et samarbejde med henblik på at sætte fokus på produkterne over for forbrugerne direkte på salgsstedet. Materialet skal give ny inspiration i form af opskrifter og informere om sæsonaktuelle frugt og grøntsager baseret på kerneværdierne for erhvervet og relevante sundhedsbudskaber.

Hjemmesiden opdateres løbende med opskrifter, billeder af frugt og grønt, aktuelle begivenheder, som f.eks. omtale af jordbær og æblehøst, konkurrencer, udsendelse af nyhedsbreve og ugens grønne opskrift via mail og SMS.

Det vurderes, at projektet ikke er omfattet af statsstøtteregele, da det ikke har markeds-mæssige konsekvenser og derfor ikke påvirker konkurrenceforholdene.

Nr. 9 Det energiproducerende væksthus.

Et væksthus modtager på årsbasis mere energi fra solens indstråling, end der er behov til opvarmning. Desværre falder det uens på året, således at der går en masse energi tabt i sommerperioden. Kan man udnytte en større eller mindre del af dette overskud, og kombinere det med nye teknologier og dyrkningsmetoder, vil vi kunne medvirke til et afgørende skridt i den rigtige retning, for erhvervet og for samfundet.

Fonden har bevilget tilskud til en andel af ansøgers egenfinansiering af to store forskningsprojekter:

- Væksthuskoncept 2017 (2008-2012)
- Nye energiteknologier og testcenter til væksthuserhvervet

I projekterne deltager både GartneriRådgivningen og AgroTech samt en lang række af partnere.

Projekterne, hvis mål er at nedbringe energiforbruget ved væksthusproduktion, har en samlet størrelse på 47,7 mio. kr. over en tre til firårig periode og finansieres via innovationsmidler samt en lang række private firmaer.

I væksthuskonceptet indgår flg. emner:

- Opsamling, lagring og genanvendelse af energien.
- Gardinsystemer med forbedret lysgennemgang.
- Udvikling af lysdioder til brug i væksthuse.
- Udvikling af sensorer, som kan sikre optimal procesregulering i væksthuset. Samt udvikling af systemer til styring, regulering og overvågning af produktionssystemet og planteproduktion.

I nye energiteknologier og testcenter til væksthuserhvervet indgår flg. emner:

- Bedre isolerende dækkematerialer
- Ventilation
- Energiopsamling

Testcenteret vil bestå af et virtuelt væksthus, der gør det muligt at beregne konsekvensen af helt nye teknologier, af re-overinger af bestående gartnerier og af indgreb i den daglige drift. Det virtuelle væksthus skal både kunne tage højde for energi, produktion og økonomi og vil være et helt nyt tiltag i branchen. Testcenteret skal desuden udføre forsøg i kommercielle gartnerier og i mindre målestok under kontrollerede forhold.

Projektet vurderes at henhøre under § 11.

Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartnerbruget.

Projektbeskrivelser budget 2012

Nr. 10 Optimeret anvendelse af gødning, pesticider og energi i frugtavl og gartnerbruget.

Der er i erhvervet et ønske om at optimere/reducere anvendelse af gødningsstoffer, pesticider og energi. Herved kan samfundets krav til miljøvenlig produktion opfyldes samtidig med at erhvervets udgifter reduceres.

Gennem 7 delprojekter skal det gennem forsøg m.v. demonstreres, at optimeret anvendelse af gødning kan reducere gødningsforbruget, mindske risikoen for udvaskning, afbalancere næringsstofindholdet i kulturerne, reducere modtageligheden for visse sygdomme og skadedyr samt forbedre overvintringen. Udover bredt at informere om de erfaringer, der opnås ved de forskellige demonstrationer og undersøgelser, skal projektet løbende orientere potteplanteproducenterne om den nyeste viden omkring optimeret anvendelse af gødning, pesticider og energi.

1. Demonstration og sammenligning af analyser:

Der findes en række forskellige analysetyper som tilbydes af forskellige laboratorier. Ofte er det enkelte gartneris og den enkelte branches valg af metode og laboratorium baseret på tradition, og der bliver sjældent stillet spørgsmål ved dette. Projektet skal derfor demonstrere, hvor og hvordan de forskellige analysemetoder kan anvendes.

2. Værktøjer til styring af gødevanding på friland og recirkulering i væksthuse:

I dette delprojekt demonstreres, hvordan gødevanding kan anvendes og styres i praksis på friland, dels demonstreres, hvordan et recirkulerende system løbende kan tilpasse gødningstilførslen til planternes optagelse.

3. Anvendelse af mikronæringsstoffer i planteskolekulturer:

Planter kan mangle næring uden, at det kan ses, da ikke alle essentielle mikronæringsstoffer giver synlige mangelsymptomer. På det tidspunkt, hvor planterne viser symptomer på næringsstofmangel kan det være svært at udbrede manglen. Det er derfor vigtigt at kende sine planters næringsbehov og kende til mulighederne for at skabe balance og forebygge næringsstofmangel.

4. Bæredygtig produktion af kernefrugt med gødevand:

I dette delprojekt demonstreres hvorledes optimal tildeling af kvælstof og fosfor formindsker udvaskning af næringsstoffer, samt reducerer behovet for plantebeskyttelsesmidler i produktionen.

5. Planteernæring af planteskoleplanter i markjord:

I forbindelse med rådgivningen omkring gødskning af planteskoleplanter i markjord anvendes jordbundsanalyser til bestemmelse af markjordens indhold og tilgængelighed af de essentielle næringsstoffer. Disse analyser suppleres ofte med blad- eller nåleanalyser samt andre analyser for at underbygge vurderingen af planternes gødningsoptag. Med dette delprojekt vil de relevante analysemetoder blive demonstreret og sammenlignet med anvendeligheden i andre frilandskulturer.

6. Effekt af Chelater:

Projektet skal sammenligne og demonstrere, hvorledes tilførsel af mikronæring på ionform og chelateret mikronæring påvirker optagelsen af mikronæringsstofferne.

7. Demonstration og formidling af MPS:

I samarbejde med Danske Prydplanter og GartneriRådgivningen, skal kendskabet til MPS udbredes. MPS er især udbredt hos potteplanteproducenter og planteskoler. MPS er et miljømærke, der tildeles de deltagende gartnerier ud fra indberetninger over anvendelse af plantebeskyttelse, energi og næringsstoffer. MPS er et internationalt mærke som certificeres af uvildig myndighed.

Projektet er støttet af midler under landdistriktsprogrammet.

Nr. 11 Grøn skov- og prydblanteproduktion.

Med udbredelsen af en række internationale miljøcertificeringssystemer som GAP, LISA, MPS og Mileukeur er det relevant for erhvervsplanteskoler at undersøge, hvilke systemer der bedst understøtter udviklingen af en bæredygtig skov- og prydblanteproduktion.

Projektets formål er gennem delprojekter at undersøge mulighederne for at anvende nye miljøvenlige dyrkningsmetoder.

Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartnerbruget.

Projektbeskrivelser budget 2012

Et indsatsområde er at foretage sammenlignende studier af en række miljøcertificeringssystemer som MPS, Global GAP, LISA (Low Input Sustainable Agriculture) og det hollandske Milieukeur at skabe et grundlag for at udvikle et dansk certificeringssystem for bæredygtig planteskoleproduktion.

I to delprojekter undersøges mulighederne for at forebygge og bekæmpe rodsygdomme i produktion af skov- og landskabsplanter i markjord gennem anvendelse af viden om betingelserne for at opretholde en balanceret sammensætning af næringsstoffer og mikroorganismer i dyrkningsjord.

Det er desuden en målsætning at demonstrere, hvordan planteforstærkere og specialgødninger baseret på vækstfremmende bakterier kan anvendes i miljøvenlig produktion af prydblplanter.

Der vil gennem litteraturstudier blive lavet en sammenligning af de mest udbredte miljøcertificeringssystemer med henblik på at fremstille en oversigt over deres styrker og svagheder og relevans for udviklingen af bæredygtig skov- og prydblplanteproduktion.

Der vil med udgangspunkt i viden om samspejlet mellem planterødder, jordens mineralindhold og mikroorganismer blive afprøvet metoder til genopretning af ubalancer i dyrkningsjorden.

Dette vil omfatte undersøgelser af balancen mellem tilgængelige næringsstoffer og indholdet af mikroorganismer med metoden Nova-Bioscan udviklet af Soil-Tech Solutions. Resultatet af disse undersøgelser anvendes til at gennemføre en handlingsplan for genopretning af jordens ubalance i en række konkrete marker, hvor dyrkning af skov- og prydblplanter har vist sig at være problematisk. De enkelte afprøvninger vil bestå i anvendelsen af en række præparater, der anbefales af Soil-Tech Solutions. Der vil også indgå afprøvning af blandinger af grøntafgrøder. Dyrkningsforsøg skal anvendes til at vurdere effekten af de anvendte metoder.

I samarbejde med Erik Jorner og Bioforsk i Norge vil der blive udført forsøg med inokulation af Mykorrhiza produktet Ectovit® fra Symbion. Disse anses for at være velegnede i kulturer af skovplanter. De tilgængelige produkter er iblandet polymerer, der gør at de ved tilsætning af vand bliver geléagtige. Dette er uhensigtsmæssigt ved etablering på spirende frøplanter, hvorfor alternative metoder til udbringning af Mykorrhiza skal afprøves. En bestemmelse af etableringen af Mykorrhiza indgår desuden i delprojektet.

Dette delprojekt beskæftiger sig med containerproduktion af planter. Der gennemføres produktscreening, studietur samt en række praktiske afprøvninger. Produktscreeningen gennemføres for at udvælge interessante planteforstærkere og specialgødninger. Efterfølgende gennemføres en studietur, for at besøge planteskoler der anvender og har praktiske erfaringer med håndteringen af produkterne. Herefter gennemføres en række praktiske afprøvninger med efterfølgende demonstrationer, hvor effekten af de forskellige produkter sammenlignes i et udvalg af planteskolekulturer og i én snitblomstkultur. Der afprøves en række planteforstærkere og specialgødninger, som udmærker sig ved at fremme mikroorganismer i dyrkningsmedier og dermed forbedre jordkvaliteten i containerkulturer. Der vil bl.a. blive afprøvet forskellige biologiske midler, der er baseret på nyttesvampe af Trichoderma eller Mykorrhiza. Desuden vil der blive gennemført afprøvninger med et kompostbaseret produkt, som en alternativ gødning til kemisk baseret gødning.

Projektet er støttet af midler under landdistriktsprogrammet.

Nr. 12 Udvikling af et nyt fundament for økologisk produktion af frugt og grønt.

Formålet med projektet er at skabe et nyt fundament til styrkelse af produktionen af økologisk frugt og grønt.

Hidtidige erfaringer med produktion af økologisk frugt uden brug af bekæmpelsesmidler skal kortlægges i form af data, som indsamles fra erhvervet. Erfaringerne bruges herefter til at formidle samlet viden ud til producenterne. Der indhøstes også erfaringer gjort i udlandet, hvor der er opnået gode resultater i dyrkning af økologisk kernefrugt uden brug af bekæmpelsesmidler.

Grønsagsproducenterne har behov for, at der udvikles en database over egnede grønsagssorter til brug i økologiske produktion, hvor blandt andet egenskaber som frøkvalitet, sygdomsresistens, holdbarhed, udbytte og høstegnethed er afgørende for en rentabel produktion.

Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartnerbruget.

Projektbeskrivelser budget 2012

Denne viden skal ligeledes stilles til rådighed for producenterne, og skal bruges aktivt i fremtidige vurderinger af, om bestemte sorter kan betegnes som egnede eller uegnede til økologisk produktion.

I projektet foretages en kortlægning af de største udfordringer i den nuværende økologiske frugt- og grøntproduktion: Hvor mange producenter er der, hvad og hvor meget producerer de, hvilke sorter dyrker de, hvilke udfordringer har de med hensyn til sygdomme, skadedyr, m.m.

Der gennemføres en undersøgelse, som skal vurdere den nuværende økologiske frugt- og grøntproduktion. Undersøgelsen skal vise, hvor producenterne har de største udfordringer, og hvilke udfordringer der ses i fremtiden samt de konkrete rådgivningsbehov.

Undersøgelsen skal vise hvilke konkrete forskningsbehov, der findes, og hvilke sortsafprøvninger, der er behov for. Det forventede resultat er:

- En sammenfatning af den tilgængelige viden om frugtavl uden brug af bekæmpelsesmidler.
- Formidling af viden, kendte problemer og problemløsninger inden for økologisk frugtavl til Erfa-grupper.
- Website til formidling af faglig viden.
- Et idekatalog over mulige utestede løsninger, som ønskes afprøvet, enten gennem videnskabelige forsøg, eller gennem græsrodsforskning.
- Overblik over den økologiske frugtproduktion i Danmark, hvor der ikke anvendes sprøjtemidler. Erfaringerne fra produktionen er tilgængelig som erfaringsgrundlag for alle økologiske frugtproducenter.
- Metodeudvikling til, hvordan man bedst indsamler den viden, som grønsagsproducenterne har, om de sorter de bruger.
- Overblik over hvilke sorter af økologisk frø, der anvendes i grønsagsproduktionen. Dette input skal samles ind hos avlerne og analyseres for deres dyrkningsegnethed i Danmark.
- Indstilling til Plantedirektoratet over økofrø-sorters egnethed til dyrkning i Danmark.

Projektet er støttet af midler under landdistriktsprogrammet.

Nr. 13 Nye sorter til kirsebæravl.

Projektets formål er at finde nye sorter, som kan benyttes i økologisk dyrkning og med særlig bærekvalitet og sundhed, men også at finde mere konstant ydende sorter til konventionel dyrkning. Ud fra analyse af indsamlede bær og andre data udvælges i alt 25 kloner, der har vist særligt høje udbytter og konstant bæring i andre sorter. Klonerne testes i et økologisk værkstedsareal og i konventionel dyrkning i Årsløv. Vækst og sundhed, og første udbytter og kvalitet vil blive gennemført over 2 år og resultaterne offentliggøres ved projektets afslutning efter 3 år.

Projektet vil analysere de i 2011 indsamlede bærprøver og bearbejde indsamlede baggrundsdata og udpege de 23 mest interessante kloner til afprøvning. Disse opformeres, etableres i forsøgsplantninger og dyrkes med økologiske og konventionelle metoder. Vigtige egenskaber for produktion af surkirsebær bliver evalueret.

Projektet vil identificere og dokumentere egenskaberne hos de 3-5 mest lovende nye kloner til henholdsvis økologisk dyrkning og konventionel dyrkning (op til 6-10 kloner i alt). Disse anbefales til videre afprøvning hos avlere.

Kvalitet, sundhed og udbytteforhold vil blive sat i forhold til eksisterende sorter og forventninger til muligheder for øget økologisk produktion og mere sikker konventionel produktion med bedre bærekvalitet vurderes.

Projektet vurderes at henhøre under § 11.

Nr. 14 Plantehoteller, optimerede forhold for halvfabrikata og salgsklare prydplanter.

Det overordnede mål er at opnå yderligere viden om hvordan lagerforholdene for salgsklare og næsten salgsklare prydplanter kan optimeres for at opretholde den bedst mulige kvalitet og holdbarhed til gavn for producenterne, distributionsleddet og forbrugeren. Optimerede lagerforhold gør det muligt for prydplanteproducenter at opbevare salgsklare og næsten salgsklare prydplanter i en kortere periode, før de transporteres væk fra virksomheden og vil dermed øge deres fleksibilitet ved svingende afsætning og give mulighed for at oparbejde en øget kapacitet i forbindelse med f.eks. mærkedage. I projektet undersøges mulighederne for at bruge kontrolleret atmosfære til at forlænge lagerperioden.

I nogle situationer kan det være fordelagtigt for producenter af potteplanter og udplantningsplanter at have mulighed for at opbevare salgsplanter på lager, som en slags buffer, før de transporteres væk fra virksomheden. Mulighed for lagring kan være med til at afhjælpe situationer med vigende afsætning hvor producenterne risikerer at måtte sælge til en lav

Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartnerbruget.

Projektbeskrivelser budget 2012

pris, sælge planter med nedsat kvalitet (for mange blomster) eller i sidste ende at måtte smide planterne ud. Lagring uden tab af salgskvalitet og holdbarhed åbner også mulighed for en bevist merproduktion op til mærkedage og bedre mulighed for at overholde aftaler om levering på bestemte datoer uafhængigt af vejret. Lagring øger fleksibiliteten hos producenten og giver mulighed for øget indtjening. I første omgang arbejdes med køleopbevaring hos producenterne, af forskellige arter af potteplanter. Resultaterne vil fremadrettet også have stor relevans for optimering af forholdene under transport af prydplanter.

Projektet vurderes at henhøre under § 11.

Nr. 15 6 om dagen, mere frugt og grønt til forbrugerne.

Siden 2000 har 6 om dagen kampagnen kørt som et partnerskab mellem sundhedsmyndigheder, sundhedsorganisationer samt frugt- og grønterhvervet. Partnerne har i fællesskab betalt et kontingent, som har muliggjort etablering af et 6 om dagen sekretariat hos Kræftens Bekæmpelse. Parterne og offentlige midler har bidraget til fælles 6 om dagen aktiviteter.

Kendskabsgraden til 6 om dagen anbefalingen er meget høj – den er stort set kendt af alle danskere. Tillige er det lykkedes at øge forbruget af især frugt gennem en række målrettede udviklingsprojekter i samspil mellem erhverv, sundhedsorganisationer og -myndigheder. I den seneste periode har indsatsen været fokuseret på at øge forbruget af grøntsager og især forsøge at øge forbruget hos den del af befolkningen som spiser mindst. Det er lykkedes at skabe fokus på især børnefamiliernes udfordring med manglende tid til at tilberede grøntsager, og der er blevet lanceret en række tips til hvorledes, at grøntsager let kan komme på bordet og blive spist. Der er dog fortsat behov for en indsats for at øge forbruget af især grøntsager, idet det er et langt sejt træk for at ændre adfærd og forbrugsvaner.

Sundhedsmyndigheder og -organisationer ønsker efter de seneste års opbygning af produktspecifikke kampagner (6 om dagen, 2 gange om ugen (fisk), Fuldkornskampagnen m.fl.) at sætte fokus på det sunde måltid og er således ved at forberede etableringen af et Måltidspartnerskab i 2012. Dette vil tillige komme til at hænge sammen med en revurdering af de eksisterende kostråd og dermed nye anbefalinger og aktiviteter.

Frugt- og grønterhvervet ønsker at bidrage til en mulig videreførelse af 6 om dagen kampagnen i 2012.

Projektet består af følgende aktiviteter:

1. **Etablering af ny organisation**
2. **Overtagelse af 6 om dagen logoet og etablering af netværk for brugere af 6 om dagen logoet**
3. **Generisk 6 om dagen kommunikationsstemme, herunder 6 om dagen hjemmesiden**
4. **Måltidspartnerskabet**
5. **Dialog med ekspert og fagmiljøer**
6. **Antropologisk undersøgelse**
7. **Evaluerings**

Det vurderes, at projektet ikke er omfattet af statsstøtteregele, da det ikke har markedsræssige konsekvenser og derfor ikke påvirker konkurrenceforholdene.